

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 40381-08-20 פ' נ' ב'

30 יוני 2021

לפני כבוד השופט שאול שוחט, סג"נ - אב"ד

כבוד השופטת עינת רביד

כבוד השופט נפתלי שילה

מערער א' פ' ע"י ב"כ עו"ד רמי רובין

נגד

משיבה א' ב' ע"י ב"כ עו"ד אהוד גבאי

פסק דין

- 1
- 2 1. ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה במחוז תל אביב יפו (כב' השי' ארז שני
- 3 בתלה"מ 19-07-30411), מיום 2.8.20 (להלן: **פסק הדין**).
- 4 פסק הדין ניתן ללא שמיעת ראיות על בסיס החומר שהצטבר בתיק עד לנתינתו.
- 5 2. בפסק הדין חויב המערער במזונות בתו הקטינה, ילידת 11.3.14 (להלן: הקטינה), כדי סך של
- 6 1780 ₪ לחודש, כולל מדור והחזקת מדור; שליש מהוצאות רפואיות חריגות, גן/צהרון עד
- 7 הגיע הקטינה לתום הלימודים בכתה ב'; שליש העלות של שיעורים פרטיים במקצועות לשון,
- 8 מתמטיקה ואנגלית לפי המלצת הגורם החינוכי; שליש עלות של חוג עד לסך של 150 ש"ח
- 9 גובה החיוב.
- 10 קצבת הילדים תתווסף לסכום המזונות ותשולם לידי אם.
- 11 3. המערער לא השלים עם פסק הדין והגיש את הערעור שלפנינו.
- 12 לטענתו, פסק הדין חורג מהעקרונות שעולים מפסק דינו של בית המשפט העליון בבע"מ
- 13 919/15 (להלן: **פלונית**) לפיו חיוב המזונות ייעשה תוך התחשבות בצרכי הקטינים, יכולותיהם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 40381-08-20 פ' נ' ב'

30 יוני 2021

- 1 הכלכליות של כל אחד מההורים, חלוקת זמני השהות ואופי האחריות בפועל של כל אחד
2 מההורים ביחס לקטינים. לדבריו, יישום נכון של עקרונות אלו היה מוביל לקביעה לפיה כל
3 אחד מההורים יישא במזונות הקטינה ומדורה ישירות בעת שהותה עמו. עתירתו בערעור
4 הינה, אפוא, לבטל את חיוב המזונות השוטף שהושת עליו בפסק דינו של בית משפט קמא
5 ולהותיר על כנו רק את החיוב בהוצאות החריגות של הקטינה.
- 6 המשיבה תומכת בפסק הדין ובנימוקים שבבסיסו. לטענתה הסכום בו חיוב המערער הינו
7 "מינימלי שבמינימליים" ואין להתערב בו לאור יחס ההכנסות שנוטה לטובת המערער, שעה
8 שזמני השהות נוטים לטובתה (ס' 21 לעיקרי הטיעון) ועת עונה היא על הגדרת "הורה מרכז"
9 שמופקד על צרכיה ורווחתה של הקטינה (ס' 22 לעיקרי הטיעון).
- 10
- 11 4. לאחר שבחנו את טענות הצדדים בכתב ובעל פה אנו סבורים שיש מקום לקבל את הערעור
12 ולהחזיר את עניינם של הצדדים לבית משפט קמא על מנת שייתן פסק דין חדש על בסיס
13 ההלכה הנוהגת, כפי שבאה לידי ביטוי בהלכת **פלונית** ובפסיקה המנחה שניתנה, עם השנים,
14 לאחריה.
15
- 16 ראשית - לא מצאנו בפסק הדין קביעה ברורה בנוגע להכנסת המשיבה. בהחלטה למזונות
17 זמניים הועמדה זו על 14,100 ₪ לחודש. בישיבת יום 2.8.20, בסיומה ניתן פסק הדין, ציין
18 בית משפט קמא את טענות המשיבה בדבר פירות שחל ביכולת השתכרותה עקב פיטוריה (כדי
19 סך של 8,000 ₪ לחודש) ברם, לא מצאנו דחייה מפורשת של טענות אלה. וכך קובע בית משפט
20 קמא: "אומר לעניין זה בשניים. ראשית, קבעה הפסיקה כי מובטלות היא מצב זמני. צודקת
21 האם, התובעת, כשהיא אומרת שבמשק הישראלי מאות אלפי מובטלים, כי משבר הקורונה
22 טרף את הקלפים כהנה וכהנה ואיש אינו יודע אם ומתי תועסק ובאיזה שכר. אלא
23 שתפיסתה של הפסיקה אומרת שאין אנו מבחינים בין גבר לאישה, אדם מוכשר היא
24 התובעת ובסופו של יום צריך בית המשפט לצפות, בבואו ליתן פסק דין אשר ישרת את
25 הקטינה עד גיל 18 וגם אחר כך בתקופת השירות הצבאי, כאמור צריך בית המשפט לצפות
26 שהתובעת האם תחזור למעגל העבודה, תעשה שימוש בהשכלתה ובכל מקרה, נדמה לי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 40381-08-20 פ' נ' ב'

30 יוני 2021

שדמי האבטלה המשולמים תוקפם הוארך הרבה מעבר לתקופה הקרובה, כאמור בשל
המשבר במשק.

גם אם אביט בהכנסתה הפוטנציאלית והאפשרית של האם בסך 14 אלף שקל לחודש, סכום
שהוא נפוץ בתחומי עבודה של התובעת עד אשר פוטרה, גם (לא ברור) בת כ-8,000 ₪ לחודש
ובכל מקרה, ניתן לראות לכן את האם כמי שמשתכרת יותר מן האב ובכל מקרה, גם במצב
של היום, שני הצדדים מכניסים סכומים שהם יחסית דומים.

אומר ואקבע אפוא כי מעריך אני את הכנסתה של האם למשך השנה הקרובה כאמור בסך
8,000 ₪ וסבור אני שלאחר מכן יש סיכוי טוב שהאם תחזור למעגל העבודה. אנשי מקצוע
טובים בתחומה של האם, גילם משפיע פחות על יכולתם להתקבל למעגל העבודה."

אכן, ניתן להצביע על אמירות כאלה ואחרות, בפסק הדין, אליהן הפנינו בישיבת הערעור, מהן
ניתן להניח כי גם עת נקבעו המזונות 'הקבועים' בפסק הדין נקודת המוצא באשר ליכולת
ההכנסה של המשיבה הייתה 14,100 ₪ (עמ' 43 לפרוט' הדיון). תומך בכך, כמובן, ב"כ
המערער. ברם, אם אכן זאת נקודת המוצא תוצאת פסק הדין אינה מסתברת. הסכים לכך
אף ב"כ המשיבה בישיבת הערעור (עמ' 3 ש' 6-8) אשר טען, כי לדידו נקודת המוצא של בית
משפט קמא בעניין זה הייתה יכולת הכנסה של 7000-8000 ₪ לחודש.

שנית - לא מצאנו קביעה באשר להסדרי השהות (למעט אמירה בעמ' 42 לפרוט' הדיון ש' 1-2
שלא מדובר בהסדרי שהות נרחבים) וממילא התייחסות להשלכות הסדרים אלה על חלוקת
נטל החיוב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 40381-08-20 פ' נ' ב'

30 יוני 2021

1 שלישית - לא מצאנו בפסק הדין התייחסות ברורה באשר לצרכי הקטינה, נתון מהותי נוסף
2 שיש לקבוע אותו תוך הבחנה בין צרכים תלויי שהות לצרכים שאינם תלויי שהות. למקרא
3 פסק הדין דומה שהשיח בו עושה בית משפט קמא שימוש הינו שיח משפטי שקדם להלכת
4 פלונית, שיח שמכוון לחבות האב בתשלום מזונות מינימליים. כך בפתח פסק הדין עת ציין כי
5 המשיבה העמידה את צרכי הקטינה על "סך מינימלי שאינו דורש הוכחה כלשהי" (שם, עמ'
6 39 ש' 10-12) לקביעתו בהמשך, כי "נתקדם מכאן ונאמר שדרישת האם, שאחרי שאמרנו
7 שדרישת האם ל- 1,200-1,250 ₪ למזונות שוטפים, מביאה אותנו גם לאמירה של הפסיקה
8 ולפיה מזונות מינימליים מחייבים הוספה של דמי מדור ודמי החזקת מדור" (שם, עמ' 41 ש'
9 16-18) ועד לקביעה "מי שמשכר 7000 ₪ ומחויב במזונות מינימליים, אינו יכול לומר
10 שנעשה לו עיוות דין או חוסר צדק" (שם, עמ' 42 ש' 10-11). על רקע דברים אלה ניתן להבין
11 מדוע סבר בית משפט קמא, כי "אין טעם להתעסק יתר על המידה בשאלת הפירוט שנמצא
12 בפירוט הצרכים שבתביעת המזונות" (שם, עמ' 39 ש' 4-6), התעסקות שנדרשת על פי הלכת
13 פלונית בוודאי בנסיבות מקרה בו "התביעה כשלעצמה מופרזת" (כך קובע בית משפט קמא
14 בהחלטה למזונות זמניים).

15 על שינוי השיח עמדנו לא מכבר בעמ"ש 12792-10-19 ו- 51143-10-19 ע' נ' נגד ע' ע' נ' ;
16 27.10.20, שם גם הוחזר התיק לבית משפט קמא: "אבחנה זו בין צרכים הכרחיים לבין
17 צרכים שאינם הכרחיים אינה רלוונטית יותר לאחר שניתנה הלכת 919. הלכה זו קבעה כי
18 את כל צרכי הקטינים – בין הכרחיים ובין שאינם הכרחיים - יש לחלק בין ההורים בהתאם
19 ליחס ההכנסות ולזמני השהות. כפי שקבע כב' השופט ויצמן ברמ"ש 59188-10-18 י.ג. נ'
20 א.ג. (25.10.18) הערכה זו נגעה אך ורק באשר לצרכי ההכרחיים ואולם מאז שניתנה הלכת
21 919/15 אין מקום לחלק בין צרכים הכרחיים לאלו שאינם הכרחיים ויש לאמוד את הצרכים
22 בכללותם..... בהתאם להלכת 919 יש לערוך אבחנה בין צרכים תלויי שהות שלצורך
23 קביעתם יש לבחון כמה זמן שוהים הקטינים אצל כל אחד מההורים לבין צרכים שאינם
24 תלויי שהות שלצורך קביעתם יש לבחון רק את יחס ההכנסות. במילים אחרות: לצורך
25 קביעת שיעור המזונות של רכיבים כמו מזון ומוצרי היגיינה יש לבחון בנוסף ליחס הכנסות
26 של כל אחד מההורים, גם את יחס זמני השהות, היות שעלות רכיבים אלו היא פונקציה של
27 משך השהות שהקטין נמצא בביתו של כל אחד מהוריו. אולם, ביחס להוצאות כגון תספורת,
28 תשלום לטלפון נייד, קניית ילקוט, צורכי לימוד - המשתנה היחיד הוא יחס ההכנסות ולא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 40381-08-20 פ' נ' ב'

30 יוני 2021

1 זמני השהות, היות שאין קשר בין עלות רכישת מוצרים אלו לבין זמני השהות שהקטין
2 נמצא אצל כל אחד מההורים".

3
4 על רקע כל הדברים הללו מצאנו לנכון לקבל את הערעור ולהחזיר את התיק לבית משפט קמא
5 על מנת שייתן את פסק דינו בהתאם להלכה הנוהגת.

6
7 ודוקו! בנסיבות בהן נעדר פסק הדין קביעות ברורות בנתונים מהותיים להכרעה איננו סבורים
8 שראוי שקביעתם תעשה על ידי ערכאת הערעור, תוך ייחוס כוונה כזו או אחרת לערכאה
9 הדיונית (למשל בעניין יכולת ההשתכרות של המשיבה) מה שיעמיד קושי בפני הצד שייפגע
10 מקביעתנו להעמיד את פסק דיננו למבחן על רקע 'הלכת חניון חיפה'.

11
12
13 בנסיבות העניין לא ייעשה צו להוצאות
14 העירבון שהפקיד המערער יושב לו באמצעות בא כוחו.

15
16
17
18
19 ניתנה היום, כ' תמוז תשפ"א, 30 יוני 2021, בהעדר הצדדים.
20 פסק הדין ניתן לפרסום במתכונת בה נחתם ללא שמות הצדדים וכל פרט מזהה אחר.

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

עמ"ש 40381-08-20 פ' נ' ב'

30 יוני 2021

נפתלי שילה, שופט

עינת רביד, שופטת

שאול שוחט, שופט, סגן הנשיא
אב"ד

1
2
3
4
5